

50 років

ФАКУЛЬТЕТУ ЗАХИСТУ РОСЛИН НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

В службі захисту рослин країни зайнято понад 205 тисяч висококваліфікованих працівників. Великий досвід з підготовки фахівців цієї галузі має факультет захисту рослин Національного університету біоресурсів і природокористування України. За свою піввікову діяльність факультет підготував майже 8 тисяч висококваліфікованих дипломованих фахівців, у т. ч. 514 магістрів, 1354 бакалавра, 5382 спеціалісти та 585 іноземних випускників із 57-ми країн Європи, Азії, Африки, Центральної та Південної Америки.

Нині факультет готує бакалаврів і магістрів із спеціальності «Захист рослин» та спеціалізації «Карантин рослин». Зважаючи на особливе місце служби захисту рослин у сучасному агропромисловому виробництві, Міністерство освіти і науки України вивело окремий напрям підготовки фахівців — «Захист рослин». В даний час на стаціонарі факультету навчаються 288 бакалаврів та магіс-

М.Д. МЕЛЬНИЧУК,
доктор біологічних наук, професор,
член-кореспондент НААН України,

Г.І. ДЕМИДАСЬ,
доктор сільськогосподарських наук,
професор, академік АНВО,

В.П. ФЕДОРЕНКО,
доктор біологічних наук, професор,
академік НААН України,

Л.П. ЮЩЕНКО,
кандидат сільськогосподарських наук,
доцент

трів, заочно здобувають освіту 178 студентів.

У підготовці лікаря фітомедицини в НУБіП бере участь велика кількість педагогів та науковців понад 40-ка загальноуніверситетських та спеціальних кафедр. Підвищенню якості підготовки фахівців із захисту рослин на факультеті сприяло довготривале співробітництво НУБіП

з вузами Європи, США, Китаю та іншими зарубіжними країнами, в рамках якого окремі викладачі й студенти факультету мали змогу на практиці ознайомитися із навчальним процесом та науковою діяльністю в цих закладах, що дало можливість вдосконалити та адаптувати навчальний план і програми підготовки спеціалістів із захисту рослин до міжнародних вимог.

У становлення та розвиток факультету, покращення його матеріальної бази, створення наукових шкіл вагомий вклад внесли академік НААН України В.Ф. Пересипкін, професори В.І. Гусев, М.П. Дядечко, М.М. Синицький, І.М. Григора, Й.Т. Покозій, Ю.В. Калюжний, В.С. Шелестова, М.М. Падій. Їхню естафету нині прийняли академік АНВОУ та НААН України М.М. Кирик, академіки НААН України В.П. Федоренко та Я.М. Гадзало, член-кореспондент НААН України М.М. Доля, професори В.М. Же-

*Колектив кафедри фітопатології
ім. акад. В.Ф. Переситкіна (2012 р.)*

ребко та І.Л. Марков, доценти М.Б. Рубан, М.С. Мороз, Я.О. Лікар, Т.Р. Стефановська, Л.П. Пасічник, М.М. Плиська, М.Д. Горган, Л.П. Кава, Л.П. Ющенко, О.Ф. Антоненко, В.А. Глим'язний, Д.Т. Гентош, М.Й. Піковський, О.П. Дерменко, О.В. Башта, А.Г. Бабич, С.М. Вигера, О.О. Сикало, О.Є. Дмитрієва, Л.М. Бондарєва та інші.

Факультет засновано в 1962 р. на базі агрохімічного факультету Української сільськогосподарської академії. Його деканами за цей час обиралися професори В.І. Гусєв, М.П. Дядечко, А.В. Цилюрик, М.М. Кирик, М.Д. Мельничук, М.М. Доля, доценти М.Б. Рубан, М.М. Плиська та Я.О. Лікар. Нині факультет очолює академік АНВО України професор Г.І. Демидась.

Основні наукові проблеми, які вирішують вчені факультету:

- вдосконалення та обґрунтування сучасних методів і прийомів захисту рослин, зокрема у створенні високопродуктивних і стійких проти хвороб і шкідників сортів озимої пшениці, гороху, озимого та ярого ріпаку;
- розробка екологічних основ захисту урожаю для управління фітосанітарним станом посівів із максимальним використанням регулюючих факторів агроценозу і біологічних засобів захисту рослин;
- суворе регламентація застосування пестицидів;
- динаміка й прогноз змін природних та агробіоценозів і розробка заходів їх охорони.

Науковці тісно співпрацюють з інститутами Національної академії аграрних наук України: Інститутом

захисту рослин, Інститутом садівництва, Інститутом землеробства, Інститутом біоенергетичних культур і цукрових буряків, Інститутом мікробіології і вірусології, Інститутом молекулярної біології та генетики, Центральним ботанічним садом ім. Гришка, Держкомісією України з випробування та охорони сортів рослин.

Факультет захисту рослин пишається своїми ко-

Випускники факультету працюють у аграрних вузах, науково-дослідних інститутах, у Міністерствах та відомствах України.

Діє спеціалізована Вчена рада із захисту докторських і кандидатських дисертацій, де захищено 58 докторських та майже 300 кандидатських дисертацій. За роки роботи факультету його науковці підготували до друку та видали 58 підручників, 52 посібники, понад 50 монографій, 280 методичних розробок та вказівок, опублікували більше 5 тисяч наукових статей, одержали 150 патентів на винаходи. На кафедрах факультету широко розгорнута науково-дослідна робота із розробки та забезпечення системи інтегрованого захисту рослин за інтенсивних технологій вирощування сільськогосподарських культур.

Наукові дослідження факультету узгоджуються з науковими центрами Національної академії аграрних наук, Інститутом захисту рослин, Інститутом землеробства, Інститутом енергетичних культур та цукрових буряків, Інститутом картоплярства, Ін-

Викладацький та допоміжний склад кафедри інтегрованого захисту та карантину рослин у 2006—2008 рр.

лишніми випускниками й аспірантами, які стали відомими виробничниками, державними діячами, керівниками установ та служб. Серед них — Герой України О.В. Приліпка; экс-депутат Верховної Ради Я.О. Бардін; колишні та діючі голови обласних і районних рад та адміністрацій — Я.М. Гадзало, В.Г. Олійніченко, І.Г. Панчишин, М.В. Гуцуляк, М.І. Гарба; экс-голова Державної комісії України з випробування та охорони сортів рослин В.В. Вовкодав; начальник Укрголовдержзахисту О.П. Токар. Випускники факультету нині очолюють фірми: «Сингента» — О.М. Лапа, «Агроінтер» — М.Г. Власюк, «Агроспецпроект» — І.І. Ус, «Агросвіт» — В.О. Недобиткін, «Вітадар» — І.І. Веретяк. Здобули освіту на факультеті экс-керівники Держкарантину України О.М. Мовчан та І.Д. Устинов, начальники багатьох обласних і районних станцій захисту рослин, карантинних та насінневих інспекцій, спеціалісти та керівники фермерських господарств тощо.

*Співробітники кафедри ентомології
ім. проф. М.П. Дядечка*

ституту фізіології рослин і генетики НАН України, державними службами із карантину та захисту рослин.

Факультет захисту рослин — один із провідних у НУБіП з підготовки докторів та кандидатів наук, магістрів. За 50 років на факультеті одержали дипломи близько 200 кандидатів та 26 докторів наук, які нині успішно готують бакалаврів, магістрів, кандидатів та докторів наук.

Основним напрямом діяльності факультету є підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації за виробничими та дослідницькими спеціалізаціями.

ВИРОБНИЧІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

«ФІТОМЕДИЦИНА»

Передбачає підготовку фахівця-фітопатолога зі знаннями патогенної та сапротрофної мікрофлори зерна сільськогосподарських культур, методами контролю її шкідливості та визначення ураженості сортів сільськогосподарських культур збудниками хвороб; вивчення ефективних заходів захисту рослин від хвороб.

Випускники здатні працювати в опорних пунктах прогнозу і появи шкідливих організмів, господарствах різних форм власності, компаніях, об'єднаннях, товариствах сільськогосподарського напрямку; на виробничих посадах в науково-дослідних установах по захисту рослин; у районних та обласних інспекціях по захисту рослин і суміжних напрямках трудової діяльності (агрономічні та агрохімічні служби).

«ФІТОСАНІТАРНИЙ МОНІТОРИНГ ТА ПРОГНОЗ»

Програма забезпечує підготовку фахівців для роботи у Державних обласних і районних службах сигналізації та прогнозу шкідливого та корисного біорізноманіття фітоценозів; інспекціях захисту та карантину рослин; службах фітосанітарного контролю; науково-дослідних установах; контрольно-токсикологічних та лабораторіях біологічного захисту рослин; у господарствах різних форм власності.

«КАРАНТИН РОСЛИН»

Програмою передбачена підготовка фахівців зі знаннями вітчизняного та європейського фітосанітарного законодавства; навиків проведення фітосанітарного контролю за об'єктами регулювання внутрішнього і зовнішнього карантину рослин; ретельної фітосанітарної експертизи; аналізу фітосанітарного ризику шкідливих організмів щодо можливості їх акліматизації в межах України; потенційно екологічних та економічних наслідків та заходів щодо їх локалізації і ліквідації.

Випускники здатні працювати на посадах інспекторів у Державній службі з карантину рослин України та карантинних лабораторіях; відділах фітосанітарного контролю захисту та карантину рослин; на посадах наукових співробітників, лаборантів науково-дослідних установ України.

тку найпоширеніших облігатних і факультативних паразитів основних сільськогосподарських культур та розвитку навичок практичного застосування одержаних знань.

Випускники можуть працювати на посадах наукових співробітників у науково-дослідних установах України, завідувачів лабораторій, лаборантів, провідних спеціалістів; у службах випробування сортів рослин на стійкість проти шкідливих організмів, насінневих інспекціях тощо.

«УПРАВЛІННЯ ЧИСЕЛЬНІСТЮ КОМАХ В АГРОЦЕНОЗАХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР»

Спеціалізація спрямована на вивчення методів регулювання чисельності комах-фітофагів в агроценозах, обґрунтування прогнозу розвитку, розмноження і динаміки популяції, що є невід'ємною складовою технології вирощування сільськогосподарських культур. Магістри вивчають теоретичні основи механізмів самоуправління комах, які впливають на зміну чисельності комах-фітофагів із оцінкою та аналізом факторів їх регулювання.

Випускники можуть бути працевлаштовані на посаді ентомолога та ентофітопатолога відповідно до класифікатора в науково-дослідних установах України: Інституті захисту рослин, Інституті фізіології рослин, Інституті землеробства, Інституті біоенергетичних культур та цукрових буряків, Інституті картоплярства та в інших наукових установах.

ДОСЛІДНИЦЬКІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

«БІОЛОГІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ КОНТРОЛЮ ОБЛІГАТНИХ ТА ФАКУЛЬТАТИВНИХ ПАТОГЕНІВ»

Передбачає надбання фахівцями багатосторонніх теоретичних знань щодо обґрунтування екологічно безпечних заходів обмеження розви-

